

Komisár pre deti žiada vrátiť učiteľom autoritu a dostať psychológov do škôl

Datum 8.10.2026
Subjekt Úrad komisára pre deti
Region Slovensko
Kategorie Zdravotníctvo a nemocnice, Školstvo, Ľudské práva

Prešov, 8.10.2026 - Na Slovensku pracuje v detskej psychiatrii len 66 lekárov, v dvoch krajoch dokonca len po jednom. Na jedného školského psychológa pripadá v priemere 710 žiakov a tri okresy nemajú ani jedného. Po tragických udalostiach posledných týždňov komisár pre deti Jozef Mikloško a hlavná odborníčka Ministerstva zdravotníctva SR pre detskú psychiatriu Terézia Rosenbergerová vyzývajú štát, školy, rodičov aj médiá, aby sa postavili na jednu stranu: na stranu dieťaťa.

„Deti potrebujú hranice, dostupnú pomoc, bezpečnú školu a dospelých, ktorí stoja spolu na ich strane. Školy, rodičia a štát musia spolupracovať, nie sa obviňovať,“ povedal komisár pre deti pri príležitosti blížiaceho sa Medzinárodného dňa duševného zdravia. Na tlačovej konferencii v Prešove zdôraznil, že učiteľom musia byť posilnené kompetencie a je to v záujme bezpečnosti všetkých.

Hlavná odborníčka pre detskú psychiatriu Terézia Rosenbergerová opísala aktuálne dianie na psychiatrických ambulanciách. „Musíme hovoriť o bezpečných miestach. Rodiny sa rozpadajú a deti sa stávajú predmetom vyrovnávania si účtov. Autorita učiteľa sa stratila, dnes rodič na učiteľa často útočí a dehonestuje aj pred deťmi. Taktiež lekári a psychológovia sa často kriminalizujú a rodičia nechcú spolupracovať, keď sa príde na nejaký problém. Mnohí chcú pre svoje deti iba práva bez povinností. Na našich ambulanciách registrujeme zvýšený počet detí, ktoré chcú čosi urobiť sebe alebo druhým, niekoho ohrozujú alebo sa vyhrážajú.“ Podľa slov odborníčky, pre mnohé deti je informovanie o tragických udalostiach tak, ako ich ponímajú médiá a sociálne siete dnes, inšpiráciou na podobné činy. Spolu s komisárom preto vyzýva aj médiá k opatrnosti.

Komisár pre deti priblížil aktuálne čísla Národného centra zdravotníckych informácií, ktoré ukazujú, prečo rodičia hľadajú pomoc tak ťažko. V detskej psychiatrii pracuje 66 lekárov na 54 úväzkoch, špecializáciu má len 51 z nich. V Trnavskom kraji je len jeden detský psychiater, v Trenčianskom taktiež jeden, ale len na polovičný úväzok. Klinických psychológov je na celom Slovensku 876. V Prešove stúpol počet hospitalizácií detí v roku 2024 oproti roku 2021 o 53 %. Opäť spomenul aj dáta z minuloročného prieskumu, kde až 91% 13 ročných detí uvádza ako ohrozenie psychické problémy, depresie, strachy a úzkosti. Viac ako 4 % detí nemá žiadneho kamaráta a takmer polovica trávi na sociálnych sieťach viac ako štyri hodiny denne. Z 10 200 stredoškolákov dopytovaných v prieskume v apríli 2026 považuje psychické problémy za najväčšiu prekážku 67,7 %. S pocitom bezpečia je spokojných len 44,5 % dievčat.

“Učiteľom treba vrátiť autoritu”, apeluje komisár pre deti.

“Učiteľ je často prvý, kto si všimne, že s dieťaťom niečo nie je v poriadku. Mnohí sa však dnes boja zasiahnuť. Udalosti posledných ani nie týždňov, ale rokov ukazujú, že ide o rizikové povolanie. Je však nevyhnutné otvoriť diskusiu o autorite a jasných právomociach pre učiteľov, aby mohli deťom nastaviť hranice. Nie preto, aby sme deťom znížili komfort, ale naopak, aby sme zvýšili ich bezpečnosť. Hranice sú mimoriadne dôležité a nemali by ich prekračovať ani rodičia”, zdôraznil komisár pre deti.

Podľa kontroly NKÚ zo septembra 2024 pripadá na jedného školského psychológa 710 žiakov, v niektorých okresoch viac ako 3 000. Levoča, Snina a Medzilaborce nemajú žiadneho. Odporúčanú hranicu 500 žiakov splnilo len 13 okresov a takmer každá zo 667 škôl bez psychológa ho potrebuje čo najskôr. Podľa komisára pre deti zahraničné skúsenosti ukazujú, že detektory kovov ani kamery násilie preukázateľne neznižujú a ani neodstraňujú príčiny radikalizácie. Komisár žiada psychológa dostupného pre každú školu, viac pedagogických asistentov a stabilné financovanie týchto pozícií.

Navrhuje tiež, aby rodičia mali povinnosť spolupracovať so školou, keď je dieťa ohrozené. Zároveň žiada dostupnú psychologickú podporu pre rodiny, ktoré si samy nevedia rady. Rodič musí byť partner, nie protivník.

Ako príklad dobrej praxe uviedol susednú Českú republiku, ktorá po útoku na Filozofickej fakulte Univerzity Karlovej zaviedla Minimálny štandard bezpečnosti pre materské, základné a stredné školy. Pripravili ho rezorty školstva a vnútra spolu s políciou, hasičmi a školskými asociáciami. Školy dostali hotové nástroje od bezpečnostnej analýzy po postupy prvej psychickej pomoci po traume. Komisár navrhuje pripraviť podobný slovenský štandard v spolupráci rezortov školstva, zdravotníctva a vnútra.

Kvôli negatívnym skúsenostiam detských psychiatrov zároveň apeloval na médiá:

„Z praxe vidíme, že deti v podrobných správach o tragédiách nachádzajú inšpiráciu. Médiá môžu byť súčasťou prevencie,“ povedal komisár. Žiada novinárov, aby neopisovali spôsob ani detaily činov, nezverejňovali videá a odkazy útočníkov a nerobili z páchatelov ústredné postavy príbehov. Taktiež, aby nerobili zbytočné senzácie s cieľom zvyšovať čítanosť. Verejnosť prosí, aby nezdieľala videá a obrázky z tragédií.

<https://www.komisarpredeti.sk/aktuality/komisar-pre-deti-ziada-vratit-ucitelom-autoritu-a-dostat-psychologov-do-skol>